

Sjögren

Un relat de: [ignasicarsícostas](#)

Des de feia dies plovia intensament sobre Salta, un poble al nord d'Argentina situat al centre de la vall de Lerma. Un punt estratègic important per al comerç, ja que es trobava en una cruïlla entre la mateixa Argentina, Bolívia, Paraguai i Xile. Tota la gent de la comarca estava aplegada resant al voltant del quadre de la Verge de les Llàgrimes aquell final de juliol del 1749, en què des de feia pocs dies la pell de la verge es veia amarada d'aigua i dels ulls li queien llàgrimes contínuament. Aquest quadre va arribar a la humil església dels afores de Salta portat per una missió espanyola des de l'oceà Pacífic, milers de quilòmetres a peu, fins que algun senyal els va dir que aquell era el seu lloc.

Homes i dones agenollats resant el Pare Nostre, l'Ave Maria, el Credo o el Rosari, hores i hores, era una manta negra de gent compungida que venerava la verge. Ella volia transmetre'ls un missatge, però ells no aconseguien comprendre quin.

Impressionava veure aquell mar negre de gent totalment abatuda i terroritzada, ja que, sovint, el fet que una verge plorés s'associava a una imminent desgràcia. Entre tota aquella gent destacava un home en una capelleta de l'esquerra de l'església que observava de peu el quadre que li quedava enfront. Era un home jove, amb un atractiu encisador que no lligava amb la gent de Salta; ningú el coneixia, ni sabia d'on havia vingut, però no li feien cas, potser ni el veien, ja que el temor que tenien i la devoció a la verge eren emocions molt més fortes. Es feia dir Inbuc. De fet podia tenir qualsevol nom, però ell va triar aquest. Un àngel caigut, un diable que havia aconseguit escapar-se de l'infern i fer cap en aquell moment i en aquell lloc.

A l'avern només hi havia foc i brases, fum i una pudor sulfurosa insuportable. No existeixen les llàgrimes, tothom sofria eternament, però ningú podia plorar, era un món eixut.

Inbuc tenia ànsia de conèixer aquest fenomen, aquest misteri que ell, d'ençà que va entrar a l'infern, no podia haver vist, ni tan sols ell mateix havia pogut plorar.

La gent implorava al cel mirant cap a dalt, a l'abast de la mirada, assolible amb un petit salt; en canvi, l'infern el rebutjaven, enterrant-lo al fons de tot de la terra, en les cavernes, en un lloc com més allunyat millor, difícil d'arribar-hi, amagat. Que equivocats estaven, pensava Inbuc mirant aquella gent. El cel i l'infern estan a tot arreu, són com una boira que ho omple tot, però que respecta tot el que existeix i no ho arracona. Tots dos mesclats i a tot arreu, és un altre estat de la matèria, una altra forma de ser, de seguir vivint, però ni a dalt ni a baix, una existència ubiqua.

Inbuc observava el quadre amb veneració, no perquè fos una verge que plorava, si no pel mateix plor. Estava obsessionat amb aquesta particularitat que tenien els humans de treure llàgrimes per l'extrem de l'ull, una cosa increïble que no havia vist ni durant l'eternitat que va estar al cel, ni quan va fugir pensant que a l'infern ho veuria. Fracassat, quan va tenir l'oportunitat va tornar a fugir cap a la terra dels vius, on finalment, i recentment arribat, va poder gaudir de veure'l.

Va acompanyar tot el poble durant els dies següents, mirant com pregaven i com alguns emocionats ploraven veient el quadre de la verge.

El pas del temps difumina els fets ocorreguts i no recorda si va ser dos o tres dies després de les primeres llàgrimes que Salta va sofrir un terratrèmol de proporcions apocalíptiques. Sí, va ser el 4 d'agost; el temple i la majoria de cases van quedar ensorrades, amb la gent a dins, però es mantenia dempeus la cantonada de l'església on hi havia el quadre. Els supervivents van refer-ho més o menys tot, enterrant els morts, passant gana, reconstruint les humils cases. Però en les dècades següents la verge no va donar treva i, quan plorava, els terratrèmols es repetien aniquilant cada cop una part més gran de la població.

Inbuc ho observava tot des de prop i des de la llunyania al mateix temps, no parava de viatjar entre els segles XVIII i XXI, allà on ell detectava que podia veure més gent plorant.

Va presenciar l'explosió del volcà Krakatoa el 1883, amb milers de morts i llàgrimes vessades a dojo per tot el món; el terratrèmol de Tokyo el 1853; la revolució francesa del 1789; un altre volcà apocalíptic, el Pinatubo, el juny de 1991 a les Filipines; i el sagnant segle XX, que, començant per la Primera Guerra Mundial i l'assassinat del Tsar de Rússia, va seguir sense fre amb la Guerra Civil Espanyola, els atacs nuclears de la Segona Guerra Mundial, les guerres de Vietnam i Corea i acabant, triomfalment, amb les atrocitats de la guerra a Bòsnia i Sèrbia. Ara gaudia del drama dels immigrants, el món el proveïa de fonts inesgotables de llàgrimes.

Però va arribar un moment que s'avorria de veure les llàgrimes sorgir per diferents motius, de veure la gent plorar pel dolor provocat per desgràcies que els venien de fora, de sobte, sense culpa. Necessitava fer un pas més i ser ell la causa del dolor, la causa de la pena, d'aquesta manera es podria acostar al moment de la formació de la llàgrima. En seria el primer testimoni, el primer a veure-la quan aquesta sorgís de dins del cos fins a l'exterior.

Va idear un pla complex i va llogar un pis a Barcelona; l'havia triat per ser el seu centre d'operacions. El pis era ampli i de nova construcció, sense estrets passadissos ni els sostres alts típics de l'eixample. Lluminós, tot i que ell treballaria en la foscor més absoluta, en la total obscuritat, principal font de pànic i terror. El pis estava situat en un barri tranquil que li proporcionaria la discreció idònia; de nit els carrers quedaven deserts, tothom tancat a casa, era una zona familiar i amb poca vida al carrer.

Inbuc era terriblement atractiu, ressaltava entre totes les seves faccions el color gris dels seus ulls, tan absent

entre els mortals que resultava molt atractiu. Ho tenia tot, era d'aspecte jove però ja madur, cos atlètic però no exagerat, vestia de forma desenfadada amb teixits naturals i amples que li donaven una estudiada deixadesa, el cabell castany clar i llis formava una curta cabellera que, lligada a una barba d'un parell de dies, provocava tant en noies com en nois una atracció indomable. I els ulls, aquell color el feia alhora tan misteriós i vulnerable que tothom hi veia unes llàgrimes a punt de brotar, fent que el volguessin ajudar en el que demanés, sense exigir-li cap explicació.

Va arribar el dia de posar-se en acció. A Barcelona i en tot el territori en què exercia de capital, just aquell dia, celebraven una estranya festa en honor de sant Jordi. Els nois regalaven una rosa a les noies i aquestes donaven als nois un llibre. «Sant Jordi?», es preguntava l'Inbuc, «però aquesta gent no sap que això dels sants és una invenció del que ells anomenen Església? Bé, els humans sempre acaben adorant un déu, un sant o un màrtir». Igualment es preguntava per la devoció als cents i cents de verges en tot el món. A ell li havien anat bé per conèixer el plor. Però és que no existien les verges, només hi havia àngels, i cada cop més àngels caiguts. Va sortir al carrer, feia un matí lluminós sense cap núvol al cel i això li proporcionaria una cacera fàcil i planera, ajudat per la festa, allò no portaria cap complicació. Una rosa en una mà i un llibre a l'altra serien els esquers perfectes per a aquella primera ocasió. Va dirigir-se cap a la coneguda avinguda, centre neuràlgic de tot aquell embolic.

En arribar, va fer veure que remenava pels llibres, buscant l'adequat mentre intentava localitzar la seva víctima. Aviat va veure una noia sola fullejant els llibres amb certa desgana, pel que va deduir que o no teia parella o la relació estava en un moment crític. Guapa, amb una cabellera color de coure que li queia cobrint el generós escot que el vestit li feia a l'esquena, un vestit estampat amb grans flors i ajustat al cos fins als malucs, on s'obria com un vano per damunt dels genolls. Una bossa de cuir gastat i les sandàlies planes també de cuir, completaven una imatge atractiva i moderna. Vanitós, Inbuc va veure-la com una pressa fàcil al seu encant segons els cànons dels humans. Es va acostar i fent-li unes quantes preguntes sobre els llibres que més li cridaven l'atenció, en uns moments, es van trobar fent unes cerveses en una terrassa i, al cap d'unes quantes, tancaven la porta del pis d'Inbuc, despullant-se mútuament i no parant de petonejar-se. En el moment d'entrar a l'habitació, un cop sec amb una barra que guardava darrere la porta va deixar la Dolors, així es deia la noia, sense sentit, estirada al llarg del parquet que cobria tot el pis. La va traslladar a l'habitació que tenia preparada per al menester que estava a punt d'ocórrer. De fet, no era una cambra fosca i tènica com es pot imaginar de les pel·lícules, amb el parquet nou, amplies finestres amb les cortines passades —això sí, necessitava la foscor—, el llit no era incòmode i tot estava net i endreçat. Un cop lligada al capçal i als peus del llit, va començar a dispensar-li diazepam, amb el qual, en unes poques hores, va aconseguir mantenir-la en un estat entre la vigília i la son.

Aleshores va agafar un estilet quirúrgic i en una cuixa va començar a fer-li talls, ni molt profunds ni molt llargs, no eren greus, però eren molt dolorosos, i aviat es va manifestar el tresor que buscava, el plor, la llàgrima sobreeixint del racó de l'ull i formant el primer pas per a les que vindrien darrere, galta a baix.

La Dolors ploraria molt abans de morir, li mancava rebre talls per tot el cos i aquest, lluitant contra tantes agressions, va provocar una febre inútil. El cor castigat pel dolor i per les continuades dosis de diazepam va arribar un dia que va dir prou. L'Inbuc, incapaç de qualsevol empatia i buscant només satisfer el seu desig de veure el plor, va quedar tot contrariat. Havia gaudit tant i tant, havia plorat com ningú, la Dolors i, així, de sobte, va i decideix deixar de plorar i passar a aquesta boira invisible i difuminada que ho ocupava tot.

Desfer-se del cos no va ser massa difícil, era un barri tranquil i la gent no era gens tafanera. Embolicada, carregada al cotxe i llançada en una cuneta com un objecte vell que ja ha fet la seva feina. Així va ser el final de la prometedora vida de la Dolors.

«Què haig de fer ara? Hauré de buscar un altre ploraner», pensava Inbuc.

Al cap de pocs dies era la revetlla de Sant Joan, pel que havia sentit i vist algun altre any la gent gairebé embogia al voltant d'una foguera mentre una beguda escumosa amb alcohol feia el seu efecte en els cossos dels celebrants. Quina situació podia ser millor per captivar algú amb la guàrdia baixa.

Va arribar la nit i valorant diverses festes va decidir anar a la platja on hi havia multitud de grups de joves amb petites fogueres i beguda, molta beguda. Al cap d'una estona caminant i desplegant tot el seu irresistible atractiu va topar amb un jove que, mig desorientat, anava caminant erràtic per la vora de l'aigua. El noi va creure que era com una aparició i l'Inbuc va tenir poca feina per convèncer l'Eric —així es deia el xicot—, d'acabar la festa a casa seva.

A diferència de la Dolors, l'Eric era més extravertit i no va parar de fer-li petons pel coll i passar les mans per la cintura d'Inbuc el que va durar el trajecte.

En entrar a la casa, l'Eric, sobreexcitat, no deixava de lloar la decoració mentre es treia la samarreta i els pantalons, quedant-se amb una mínima roba interior que esperava que fos arrencada per l'Inbuc, però no va ser-hi a temps, ja que el cop amb la barra que guardava el va fer caure sense sentit a terra.

Quan va recuperar el sentit tenia un mal de cap terrible, es notava lligat al llit i entre l'alcohol consumit la nit anterior i el diazepam subministrat per l'Inbuc se sentia molt confós. Durant un breu espai de temps va creure que es trobava a punt de gaudir d'un entremaliat joc sexual, però el seu somriure va canviar ràpidament cap a una expressió d'espant quan va veure la mà, que sostenia un estilet, aproximar-se lentament cap al seu cos. Inbuc va decidir començar a fer els petits talls en la zona del cos del noi que anava des del melic fins al pubis,

com una mena de diversió pròpia, vista l'actitud tan eròtica i juguesca que havia tingut.

Aviat el premi va arribar, un mínim tall ja va provocar un riu de llàgrimes. Quina recompensa, tot feia pensar que, amb l'Eric, gaudiria llarg temps i amb abundoses llàgrimes; era el seu premi, el seu objectiu, fer-lo plorar.

Els petits talls es van anar estenent cap als pectorals, els braços, les cames, l'esquena, la cara... Lentament, dia a dia, fins que ja no va quedar un espai lliure en tot el cos, tot nafrat, tall sobre tall. El que va arribar a suportar l'Eric va ser una tortura excepcional, fins al dia que, com a la Dolors, el còctel de dolor amb diazepam va fer que el cor deixés de bategar.

Altre cop molest per haver acabat amb el seu plaer i haver comès un error indescriptible amb l'experiència que hauria de tenir un àngel caigut, el va embolicar i, de matinada, el va llençar, de nou, en una cuneta. Sense voler havia provocat que la desaparició de la Dolors no fos un cas macabre aïllat, sinó la confirmació que hi havia un assassí en sèrie actuant a Barcelona.

Tocava trobar una nova víctima, era agost i als pobles del voltant de Barcelona se celebraven unes festes amb música i, és clar, amb beguda, la seva líquida ajudant, que serien els millors llocs per poder localitzar la seva propera font de llàgrimes.

Va sortir un parell de nits, visitant aquestes festes que, pels cartells, va veure que les anomenaven Majors i, si tenia cor, aquest se li va accelerar pensant que, si eren tan importants, seria més fàcil la cacera.

Els primers dies van ser decebedors, ja que ningú es va fixar amb ell i l'encant que desprenia. Sincerament estava una mica perplex d'aquests fracassos, però el tercer dia tot va canviar. Tan aviat com va arribar a la festa, una noia que servia cerveses darrere una barra, li'n va regalar una amb la promesa que esperés a les dues de la matinada quan acabava el seu torn. L'Inbuc va assentir al moment, assegurant-li que no sortiria de la festa fins que ella acabés.

Es van fer les dues i la noia va sortir de l'improvisat bar. En trobar-lo li va dir:

—Hola, em dic Cayetana. Sí, noi, no cal que em diguis que els meus pares van quedar descansats.

—Hola, jo em dic Inbuc, ja veus quina parella fem.

—Anem a ballar una estona? —va dir-li la noia agosaradament.

—Anem —va respondre ell.

Durant l'estona en què van ballar es va posar en evidència la fascinació que tenia la Cayetana per l'Inbuc, a poc a poc van anar acostant-se fins que els petons van sorgir en manera de rauxa i no van cessar, ni un instant, en el viatge fins al pis de l'Inbuc.

Per tercera vegada la barra amagada va fer el seu servei, deixant la noia estesa a terra sense sentit, igual que els seus predecessors. El mateix mètode que amb els joves anteriors: lligada al llit en roba interior —més endavant li trauria els sostenidors— i dosis de diazepam per mantenir-la mig adormida, que patís, però que no cridés, només volia que plorés.

Que satisfet se sentia, tornava a tenir una víctima de la qual podria gaudir dies i dies, de les llàgrimes i el plor, fins al seu defalliment.

Com si es tractés d'un joc, a la Cayetana els primers talls els hi va fer del mèlic en amunt, a veure què passava. Per a la seva sorpresa, després de tres o quatre talls, els gemecs de la noia eren esfereïdors, però ni una llàgrima, ni una sola.

Contrariat, l'Inbuc va accelerar la cadència dels talls i a fer-los més llargs i profunds, però no va obtenir cap resultat. Res, ni humitejar-se els ulls, molts gemecs, molt de dolor, moltes preguntes, moltes peticions perquè aturés aquella bogeria, però tot sec.

L'Inbuc seguia accelerant el procés a mesura que augmentava el seu desencís, dies i dies intentant que la Cayetana plorés, fins a arribar al moment en què la ràbia era tan gran que el tall va esdevenir mortal i la noia va quedar sense vida lligada al llit amb tot el matalàs ensangonat.

L'Inbuc no sabia què fer, tenia la ira ficada al cos, es movia per tot el pis amb l'ànsia ofegant-lo, amb la frustració agafada al coll. De sobte, en un revolt, va decidir desaparèixer i fer cap a l'època de les guerres carlines, a veure si allà podia trobar sofriment i llàgrimes, encara que fossin de les mateixes persones i que ell no hagués de provocar-les després de l'últim frustrat intent.

Dos cossos en una cuneta i un lligat en un llit d'un pis de Barcelona. I va quedar tot aquí? No, la policia havia anat fent les seves investigacions. Estava clar que les dues primeres víctimes havien estat torturades per un monstre, l'autòpsia deixava clar que en ambdós casos s'havia utilitzat la mateixa eina i que el tall corresponia, gairebé de manera segura, a un estilet quirúrgic. A les anàlisis de sang es detectava una quantitat important de diazepam i a les del cabell, que aquest medicament havia estat dispensat durant un llarg període de dies. La mort venia donada per una aturada cardíaca a causa del dolor i l'afebliment que els havia provocat el lent dessagnament.

Havien d'intentar trobar si en alguna farmàcia hi havia hagut una venda exagerada o fora de la normalitat de la medicina.

Aviat la van trobar i, sense sentit, perquè era d'una mala traça increïble. Les receptes estaven fetes a nom d'un tal Àngel Gris, amb una targeta sanitària on figurava l'adreça. Els policies no es feien càrrec de com podia deixar pistes tan clares aquest assassí. Però l'Inbuc sabia que no li calia patir massa, ja que podia desaparèixer en qualsevol moment.

Els dos primers cossos ja estaven lliurats a les famílies turmentades, quan una cèl•lula de la policia entrava al pis

i trobava la macabra visió de la Cayetana, plena de talls, lligada i morta al damunt del llit.

Van venir els d'investigacions d'assassinats que, vestits amb granotes blanques per no contaminar res, anaven buscant alguna pista per trobar l'esmunyedís assassí. Però res, ni una empremta, el pis estava impecable.

El més jove dels agents va agafar la bossa de la Cayetana, va obrir-la i en va llevar la cartera. El DNI, targeta sanitària, un parell de targetes VISA, dos o tres carnets de sòcia d'un gimnàs i d'altres agrupacions i, en una butxaca a part, un paper que va resultar ser un informe mèdic on deia:

Centre de Diagnosi Genètica:

A la senyora Cayetana Camps se li diagnostica, després de l'estudi genètic, que sofreix la síndrome de Sjögren o Malaltia de Mikulicz. Malaltia de natura autoimmunitària sistèmica en què les cèl·lules immunitàries ataquen i destrueixen les glàndules exocrines que produeixen les llàgrimes i la saliva. La pacient, per tant, té seriosos problemes de sequera en la boca, i més marcadament cal tenir cura dels seus ulls, ja que és incapaç de plorar, ni una sola llàgrima.

El jove policia va tornar a desar el paper a la butxaca sense donar-li importància i pensant que hi havia malalties ben rares, però que d'aquesta no mor ningú.

Enbuc, al segle XIX, celebrava el plor de les víctimes de la guerra, tant les del bàndol carlí partidàries dels Borbons, com les dels lliberals, partidàries d'Isabel.

La qüestió era veure plorar algú.